

Utvärdering av RAS för ACD 2011

3.1 POPULATION

Förslag till åtgärder för en positiv utveckling av rasen i Sverige är baserade från fakta att rasen i en övergripande framtid troligen inte kommer att innefatta en explosion av nya individer utan även i fortsättningen kommer att utvecklas i långsam takt med inflytande från andra länders avel. Ett ökat samarbete med andra länders rasklubbar är av stor vikt i kommande RAS-arbete.

Under 1980-talet var antalet registrerade hundar i Australien ANKC på topp, men har under senare år drastiskt sjunkit. Se nedan:

GROUP 5 WORKING DOGS Australian Cattle Dog	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	4008	4194	4278	3700	3482	2870	2453	2189	1851	1983	1683	1547

GROUP 5 WORKING DOGS Australian Cattle Dog	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	1759	1364	1318	1353	1146	1115	1196	1012	1157	1058	1118	1114

GROUP 5 WORKING DOGS Australian Cattle Dog	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	1133	1088										

Antal i Sverige registrerade ACD (varav importer inom parentes)

1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	s:a 74-79
0	0	0	0	3 (2)	4	2 (1)	0	3	0	12 (3)

1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	s:a 80-89
0	8 (3)	18	7 (1)	32	24	24	31 (3)	27 (4)	45 (1)	216 (12)

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	s:a 90-99
29 (1)	45 (3)	31 (2)	20 (1)	39 (1)	25	32 (1)	20	27 (2)	26 (1)	294 (12)

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	s:a 00-09
22 (1)	17 (1)	21 (2)	15 (3)	27 (7)	29 (1)	42 (2)	34 (2)	31 (5)	34 (1)	272 (25)

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	s:a 10-19
23 (3)	38 (2)									

Totalt antal registrerade i Sverige 1974 - 2011: 855st (57 imp.)

Inavelsfrekvensen bör hållas på en låg nivå, helst under 2,5 % (beräknat över 5 generationer) och högst 6.25%, och hänsyn tagas till de problem som finns i rasen. Under år 2011 har det fötts en kull med hög inavel, 13,7%, där av ett högre genomsnitt än de senaste åren.

Registrerade kullar år	Antal kullar	Antal valpar	Medeltal antal valpar/kull	Genomsnitt inavelsgrad	Stamtavle-djup
2000	5	21	4,2	0	4,63
2001	4	16	4	5,44	4,81
2002	6	19	3,17	4,31	4,69
2003	3	12	4	3,52	4,86
2004	5	20	4	2,08	4,19
2005	6	35	5,8	0,1	4,23
2006	8	34	4,4	0,4	4,35
2007	6	32	5,3	0,9	4,03
2008	4	25	6,3	0,6	4,26
2009	6	33	5,5	1,7	4,50
2010	4	20	5,0	0	4,15
2011	8	36	4,5	3,4	4,68

3.2 EGENSKAPER OCH MENTALITET

- **Verka för att fler hundar kommer till MH och mentaltester genom att uppmana uppfödare att testa hela kullar så långt det är möjligt.**
Antalet MH-beskrivna hundar under år 2011 är anmärkningsvärt få.

Antal MH-beskrivna ACD

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
11	17	10	5	6	21	27	22	18	29

2010	2011								
30	6								

- **Kontinuerlig uppföljning av MH-diagram och skapande av en rasprofil då tillräckligt underlag finns.**

Rasdiagram har kontinuerligt uppdaterats på klubbens hemsida. Någon rasprofil är inte gjord. *Det finns nu så pass många beskrivna ACD att möjlighet finns för att utforma en rasprofil.*

Antal Mentaltestade ACD *

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
7	5	4	4	4	7	6	5	8	11

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
2	15								

* Antal MT (godkända och ej godkända)

Glädjande att så pass många ACD mentaltestats under år 2011.

3.3 FUNKTION

- **Verka för att göra cattledogen mer attraktiv som arbetande hund genom information, kurser och träningsträffar.**

Tävlingsstatistik Bruksprov

2004	2005	2006	2007	2008	2009
6 ekipage	4 ekipage	7 ekipage	9 ekipage	9 ekipage	13 ekipage
10 starter	4 starter	15 starter	25 starter	28 starter	50 starter

2010	2011				
14 ekipage	16 ekipage				
42 starter	41 starter				

Under år 2011 har flera ekipage nått fina resultat. Bl.a. har 4 cert utdelats och ett championat i skydds samt deltagande i SM-skydds.

Tävlingsstatistik IPO

2010	2011	2012	2013	2014	2015
2 ekipage	-				
2 starter	-				

Tävlingsstatistik Viltspår

2011	2012	2013	2014	2015	2016
2 ekipage					
2 starter					

2 ACD har deltagit i anlagsklass, Rörligt prov varav en med godkänt resultat.

Tävlingsstatistik Rallylydnad

2011	2012	2013	2014	2015
1 ekipage				
5 starter				

En ny tävlingsgren där en ACD deltagit.

Tävlingsstatistik Lydnadsklass

2004	2005	2006	2007	2008	2009
6 ekipage	9 ekipage	13 ekipage	8 ekipage	8 ekipage	13 ekipage
15 starter	19 starter	38 starter	15 starter	12 starter	38 starter

2010	2011				
19 ekipage	18 ekipage				
36 starter	41 starter				

Tävlingsstatistik för Freestyle

2011	2012	2013	2014	2015	2016
1 ekipage					
3 starter					

En tävlingsgren där en ACD deltagit och även tilldelats cert.

- **Medverka till att någon form av vallanlagstest utformas för att därigenom kontrollera att rasen ursprungliga egenskaper inte går förlorade.**

Antal vallanlagstestade ACD

2008	2009	2010	2011	2012	2013
3	15	11	?		

Inga anlagstester har kommit registeransvarig tillhanda under år 2011.

Tävlingsstatistik SVAKs vallhundsprov

2010	2011	2012	2013	2014	2015
1 ekipage	1 ekipage				
1 start	2 starter				

Under år 2011 har en ACD erhållit titeln godkänd vallhund!

3.4 EXTERIÖR

- **Genom granskning av hundar på utställningar och exteriörbeskrivningar följa utvecklingen och påtala oönskade avvikelser av hundarnas exteriör.**

Antal utställda ACD

2004	2005	2006	2007	2008	2009
37 (86)	41 (74)	46 (105)	45 (110)	47 (112)	50 (95)

2010	2011				
47 (45)	46 (44)				

Siffran inom parentes = antal tillfällen

Antal exteriörbeskrivna ACD

2004	2005	2006	2007	2008	2009
3	2	4	4	9	16
2010	2011				
0	6				

- **Genom medverkan vid domarkonferenser kunna peka på utvecklingen (både positivt och negativt) inom rasen och därigenom få domarna att uppmärksamma detta i sin bedömning.**

Klubben kommer att ha en genomgång av de exteriörbeskrivningar som gjorts hittills, och med utgångspunkt av dessa göra en sammanställning av egenskaper som bör tas upp vid SBK: s domarkonferens. Rasklubben har i uppgift att också ta fram ett exteriörkompendium för rasen som underlag vid utbildning och bedömning.

- **Verka för att fler hundar kommer till beskrivning och bedömning genom att uppmuntra uppfödare och ägare.**

Exteriörbeskrivningar får endast ske i samband med arrangemang inom SBK och dess rasklubbar. SACK har anordnat beskrivningar i samband med rasklubbsutställningar 2007, 2008, 2009 och 2011 samt vid Korning 2009.

3.5 HÄLSA – OHÄLSA

Antal HD-röntgade ACD

Grad	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
A	6	2	4	5	12	3	10	11
B	5	5	5	5	10	6	3	6
C	6	3	8	5	7	1	2	2
D	4	-	1	1	-	3	1	-
E	-	1	-	-	-	-	-	-
Tot.	21	11	18	16	29	13	16	19

Uppgifter hämtade från SKKs Avelsdata

Antal ED-röntgade ACD

Grad	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ua (0)	13	4	13	13	13	5	16	16
grad 1		2			4	3	1	2
grad 2	1							
grad 3								
Totalt	14	6	13	13	17	8	17	18

- **Utformande av hantering gällande prcd PRA-DNA tester i samråd med SKK/AK.**

SACK har tidigare medverkat till att ett möte med SKK/AK kommit till stånd och att den gentest som företaget Optigen i USA tagit fram för ACD gällande ögonsjukdomen PRA antagits och godkänts av SKK. Det har i sin tur medfört att vi numera har möjlighet att garantera valpköpare att deras hundar inte kommer att utveckla sjukdomen genom att endast använda hundar med känd status i avel.

Antal DNA-testade hundar mot sjukdomen PRCDPRA

Diagnos	t.o.m 2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
A = fri	8	4	5	6	9	1 (7)*	4
B = anl.bär.	1		8	2	7		5
C = sjuk		1					
Totalt test.	9	5	13	8	16	1 (7)*	9

* Antal inom parentes anger obligatoriskt fria genom A-testade föräldrar.

- **Uppmana uppfödare att ta del av information och att inte föda upp hundar som kan utveckla ögonsjukdomen PRA.**

SACK har genom upplysning meddelat uppfödare och hanhundsägare att inte bedriva avel med hundar där statusen beträffande PRA är okänd och att endast para anlagsbärare (B) med friska (A) och att det enligt SKKs avelsetiska regler är förbjudet att använda sjuka (C) djur i avel. Kombinationer där båda föräldrarna är friska (A) ger obligatoriskt friska (A) avkommor.

- **Uppmana uppfödare att rapportera in fall av dövhet i kullar till registeransvarig i rasklubben**

Dövhet är en defekt som i stort sett funnits i rasen sedan begynnelsen. Arvsgången är okänd. Rasklubben har uppmanat uppfödare att rapportera till registeransvarig då döva valpar fötts och att skicka in kopior på de hundar som hörseltestats. Det råd som man kan ge uppfödarna är att aldrig upprepa en kombination där döva valpar fötts. Det är inte någon garanti för att två hörseltestade föräldrar, som är fullt hörande, inte kan ge döva valpar.

Inrapporterade hörseltester för ACD

t.o.m. 2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
69 BH	18 BH	14 BH	13 BH	14 BH	2 BH	12 BH		
6 UH	1 UH	1 UH	-	-	-	1 UH		
1 BD	-	-	-	-	-			

BH = bilateralt (dubbelsidigt) hörande, UH = unilateralt (enkelsidigt) hörande, BD = bilateralt (dubbelsidigt) döv